Pöytyä

Hyvinvointi ja kasvatus -toimialan strategia 2027-2030

Visio Mahdollisuuksien polku

- oppien, innostuen, oivaltaen
- yhdenvertaisesti kaikille
- yhteisenä työnä

Arvot Osaaminen - Sivistyksellinen yhdenvertaisuus

Turvallisuus - Osallisuus, yhteisöllisyys, luottamus

Rohkeus - Kestävyys

Painopisteet

Sivistyksellinen yhdenvertaisuus ja elinikäinen oppiminen

Hyvinvointia, osallisuutta ja yhteisöllisyyttä tukeva toimintakulttuuri ja palvelut

Hyvinvoiva henkilöstö

Kestävä kehitys (ekologinen, kulttuurinen, sosiaalinen, taloudellinen)

Strategia pohjautuu Pöytyän kunnan strategiaan.

Sivistyslautakunta 11.11.2026 § xx

Yhteisöllisyyslautakunta 17.11.2026 § xx

1 Toimintaympäristö

Hyvinvointi ja kasvatus -toimialan palvelujen toimintaympäristö on jatkuvassa muutoksessa. Valtakunnallinen kehitys, lainsäädäntö sekä viranomaisten määräykset, ohjeet ja suositukset ohjaavat työtä.

Palvelujen merkitys osana kunnan tehtävien kokonaisuutta on hyvinvointialueiden perustamisen myötä keskeinen. Palvelu- ja henkilöstösuunnittelussa tulee huomioitavaksi syntyvyyden lasku. Hyvinvoinnin, osallisuuden ja yhteisöllisyyden tukeminen korostuvat.

Hyvinvointi ja kasvatus -toimialan vahvuuden muodostaa työstään innostunut, osaava ja kehittämiseen motivoitunut henkilöstö. Yhteistyö on luontevaa. Henkilöstön saatavuus tehtäviin on jonkin verran parantunut.

Pöytyän kunnan taloudellinen tilanne on kohtuullinen, ja antaa mahdollisuuksia palveluihin panostamiseen. Kuntatalouden tilanteen epävarmuus ja pidemmän aikajänteen kehitys tulevat huomioitavaksi.

2 Hyvinvointi ja kasvatus -toimialan tehtäväalue, tavoitteet ja toiminta

Hyvinvointi ja kasvatus -toimialan palveluihin kuuluvat Pöytyän kunnassa varhaiskasvatus, esi- ja perusopetus, perusopetukseen valmistava opetus, perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminta, lukiokoulutus, vapaa sivistystyö ja taiteen perusopetus, ammatillinen ja aikuiskoulutus, kirjasto sekä kulttuuri-, liikunta-, nuoriso- ja kotoutumispalvelut. Toimiala edistää kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä, yhteisöllisyyttä sekä osallistumisen ja vaikuttamisen mahdollisuuksia.

2.1 Varhaiskasvatus ja esiopetus

Varhaiskasvatuspalveluissa ja esiopetuksessa lähtökohtana on lapsen kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin edistäminen. Vuorovaikutussuhteet, monipuolinen pedagoginen toiminta ja tuki sekä myönteiset oppimiskokemukset luovat elinikäisen oppimisen perustaa. Lasten osallisuus muodostaa lähtökohdan yhteistyössä huoltajien ja muiden tahojen kanssa tehtävälle työlle.

Varhaiskasvatuspalvelujen rakenne vastaa palvelujen kysynnän kohdentumista, joten tarvetta merkittäviin muutoksiin ei lähivuosina ole näköpiirissä. Lasten lukumäärä on laskussa, mikä huomioidaan palvelujen järjestämisessä (ryhmärakenne, tilankäyttö). Varhaiskasvatuksen maksuttomuutta tarkastellaan, kun muutos arvioidaan toiminnallisesti ja taloudellisesti mahdolliseksi varhaiskasvatuksen käytössä olevissa tiloissa. Henkilöstösuunnittelua jatketaan pitkäjänteisesti.

2.2 Perusopetus ja perusopetukseen valmistava opetus

Opetussuunnitelman tarjoamia mahdollisuuksia hyödynnetään monipuolisesti, ja opetusta kehitetään jatkuvana työnä. Elinikäisen oppimisen edellytysten kehittymistä tuetaan, panostaen erityisesti lukutaidon kehittymiseen. Opetusta

suunnitellaan oppilaiden lähtökohdat huomioiden. Opetuksessa hyödynnetään tieto- ja viestintätekniikkaa, perinteisten opiskeluvälineiden ja -menetelmien arvo huomioiden.

Toiminnassa panostetaan turvallisuuteen, yhdenvertaisuuteen, erilaisuuden hyväksymiseen, osallistumiseen sekä kotien ja koulujen yhteistyöhön. Oppilaiden lähtökohdista tapahtuvaa kasvua ja kehitystä tuetaan. Oppilaskuntien välisen yhteistyön ja eri koulujen oppilaiden yhteisen toiminnan mahdollisuuksia tarkastellaan.

Perusopetusta järjestetään Elisenvaaran, Riihikosken ja Yläneen yhtenäiskouluissa. Toiminta-alueittain annettavaa erityisopetusta, johon ohjataan oppilaita koko kunnan alueelta, annetaan Elisenvaaran yhtenäiskoulussa, tarkastellen tarvittaessa myös muita järjestelyjä. Vaikeasti kehitysvammaisten ja muuta vastaavaa erityisopetusta toteutetaan ostopalveluna kuntien välillä tehtyjen sopimusten mukaisesti. Perusopetukseen valmistavaa opetusta järjestetään tarpeen mukaan.

Perusopetusta kehitetään tavoitteena joustavat järjestelyt siten, että opetusta voidaan antaa monipuolisesti myös oppilasmäärän laskiessa. Etäyhteyden kautta annettavaa opetusta edistetään erityisesti valinnaisten kielten ja muussa valinnaisaineopetuksessa, yhteistyössä perusopetuksen koulujen, Elisenvaaran lukion ja mahdollisuuksien mukaan muiden koulujen / oppilaitosten kesken. Etäyhteyden välityksellä voidaan tarvittaessa järjestää myös muuta opetusta, perusopetusta koskevan sääntelyn mukaisesti. Henkilöstösuunnittelua jatketaan pitkäjänteisesti.

Perusopetukseen panostetaan, ja opetusta järjestetään oppilasmäärän laskusta huolimatta vuosiluokille 1-9 Elisenvaaran, Riihikosken ja Yläneen yhtenäiskouluissa, opetuksen järjestämisen tapoja kehittäen. Oppilasmäärän laskun ollessa valtakunnallinen arvioidaan perusopetusta koskevaa lainsäädäntöä ja opetuksen järjestämisen mahdollisuuksia tarkasteltavan lähivuosien aikana. Mikäli oppilasmäärän vähetessä arvioidaan perustelluksi, selvitetään mahdollisia muita opetuksen järjestämisen tapoja / rakennetta.

2.3 Lukiokoulutus

Nuorten ja aikuisten lukiokoulutusta annetaan Elisenvaaran lukiossa. Koulutus tarjoaa yhtäläiset mahdollisuudet perusopetuksen jälkeiseen opiskeluun ja itsensä kehittämiseen, edistäen sivistyksellisen yhdenvertaisuuden toteutumista. Koulutus tukee opiskelijoiden elinikäisen oppimisen mahdollisuuksia ja hakeutumista jatko-opintoihin.

Elisenvaaran lukiossa annettavassa koulutuksessa huomioidaan pedagoginen monipuolisuus, opiskelijoiden osallistuminen, oma-aloitteisuuteen ja vastuullisuuteen kannustaminen, kansainvälisyys sekä yhteiskunnallisten kysymysten kytkeytyminen osaksi opetusta ja oppilaitoksen toimintaa. Lukion

opiskelijoilla on mahdollisuus painottaa opintojaan kiinnostuksensa mukaisesti. Opetuksessa hyödynnetään tieto- ja viestintätekniikkaa, perinteisten opiskeluvälineiden ja -menetelmien arvo huomioiden. Henkilöstösuunnittelua jatketaan pitkäjänteisesti.

Elisenvaaran lukio toimii Elisenvaaran oppimiskeskuksessa, jossa sijaitsevat myös Elisenvaaran yhtenäiskoulu (Elisenvaaran yksikkö) ja Kyrön kirjasto. Lukio tekee yhteistyötä alueen lukioiden ja muiden oppilaitosten kanssa. Lukion houkuttelevuutta edistetään kokonaisvaltaisesti.

2.4 Vapaa sivistystyö ja taiteen perusopetus

Pöytyän kunnan ylläpitämässä, Auran, Marttilan, Oripään ja Pöytyän kuntien alueella toimivassa Auranmaan opistossa annetaan vapaan sivistystyön opetusta, taiteen perusopetusta ja muuta yleissivistävää koulutusta. Opetus tarjoaa mahdollisuuksia itsensä kehittämiseen, edistäen hyvinvointia ja sivistyksellistä yhdenvertaisuutta. Tavoitteena on elinikäisen oppimisen edellytysten ja mahdollisuuksien vahvistaminen.

2.5 Kirjastot

Kirjastot tarjoavat asiakkaille monipuolisen, ajantasaisen kokoelman, joka koostuu sekä perinteisistä että digitaalisista aineistoista; asiakkaita rohkaistaan lisäksi tietoverkon avoimien aineistojen käyttöön ja tekoälyn kokeiluun. Lasten ja nuorten lukemaan kannustamista, mediakasvatusta ja tiedonhaun opetusta kehitetään.

Kyrön, Riihikosken ja Yläneen taajamissa sijaitsevien kirjastojen toiminnassa panostetaan saavutettavuuteen. Kirjastot toimivat aktiivisessa yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa.

Kirjastot tarjoavat tilat ja välineet oppimiseen ja sivistymiseen, mutta myös viihtymiselle, esiintymisille, elämyksille ja omien teosten esiin tuomiselle. Asiakkaille annetaan mahdollisuus osallistua kirjastojen tilojen, palveluiden ja kokoelmien kehittämiseen. Aukioloaikojen lisäksi kirjastot toimivat omatoimikirjastoina.

2.6 Kulttuuripalvelut

Kulttuuripalvelut tukevat Pöytyän kehittymistä kulttuuriltaan monipuolisena kuntana. Paikallista identiteettiä tallennetaan kotiseutuarkistoon ja taidekokoelmaan, materiaalin digitointi mahdollistaa aineiston jakamisen niin kuntalaisille kuin tutkimus- ja opetuskäyttöönkin.

Yhteistyön tavoitteena ovat innovatiiviset kulttuurin toimintamuodot, jotka vahvistavat Pöytyää kulttuurikuntana. Taide- ja kulttuuripalvelut ovat osa kaikkien kuntalaisten elämää, kuntalaisille tarjotaan myös mahdollisuuksia taiteen perusopetukseen (musiikki). Yhteisöllisyyttä ja osallistumista tuetaan.

2.7 Liikuntapalvelut

Liikuntapalvelut tukevat omaehtoista liikuntaa elämänkaaren kaikissa vaiheissa. Ohjatun liikunnan painopiste on lapsissa ja ikääntyvissä, minkä lisäksi liikuntapaikat mahdollistavat monipuoliset palvelut kuntalaisille.

Pöytyän luonto luo ainutlaatuiset puitteet kuntoliikunnalle. Kunnan liikuntapaikkoja ja liikuntapaikkojen toimintaa ylläpidetään ja kehitetään yhteistyössä paikallisten järjestöjen kanssa. Yhteisöllisyyttä ja osallisuutta tuetaan.

2.8 Nuorisopalvelut

Nuorisopalvelut tukevat nuorten hyvän elämänhallinnan kehittymistä. Ennaltaehkäisy, varhainen tuki, ohjaus, koulunuorisotyö, etsivä nuorisotyö ja nuorten työpaja ovat keskeisiä toimintatapoja. Nuorisotilatoimintaa järjestetään Kyrössä, Riihikoskella ja Yläneellä. Nuorisovaltuusto tukee nuorten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia, ja kehittää Pöytyää vetovoimaisena nuorisopalvelujen kuntana. Yhteisöllisyyttä ja osallisuutta tuetaan.

2.9 Kotoutumispalvelut

Kotoutumista tuetaan osana kunnan palveluja sekä seudullisena yhteistyönä.

3 Tavoitteet, toimenpiteet ja mittarit tiivistetysti

Painopiste 1: Sivistyksellinen yhdenvertaisuus ja elinikäinen oppiminen

Tavoite Yhdenvertaisten ja saavutettavien hyvinvointi ja kasvatus -toimialan palvelujen tarjoaminen kunnassa

Keskeiset toimenpiteet

- laadukkaisiin varhaiskasvatus-, koulutus-, kirjasto-, kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopalveluihin sekä palvelujen saavutettavuuteen panostaminen
- arvostavan ja suvaitsevan toimintakulttuurin luominen ja ylläpitäminen
- elinikäisen oppimisen ja hyvinvoinnin tukeminen
- liikkuvien ja digitaalisten palvelujen kehittäminen

Mittarit

- kyselyt / valtaosa palvelujen käyttäjistä tyytyväisiä palveluihin, palveluihin tyytyväisten määrä kasvava (asteikko 1-5)
- Elisenvaaran lukion hakijamäärä suhteessa perusopetuksen päättävien ikäluokkaan kunnassa kasvava, %-osuus
- Auranmaan opiston opiskelijamäärä suhteessa alueen asukaslukuun kasvava, %-osuus
- kirjasto-, kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopalvelujen käyttäjämäärä suhteessa kunnan asukasmäärään kasvava, %-osuus / lukumäärä
- toteutuneet liikkuvat ja digitaaliset palvelut / kuvaus toteutuneista palveluista, palvelujen kehittämisestä ja käytöstä

Painopiste 2: Hyvinvointia, osallisuutta ja yhteisöllisyyttä tukeva toimintakulttuuri ja palvelut

Tavoite Hyvinvoinnin, osallisuuden ja yhteisöllisyyden edistäminen

Keskeiset toimenpiteet

- fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen hyvinvoinnin edistäminen osana varhaiskasvatus-, koulutus- ja kirjastopalveluja sekä järjestämällä monipuoliset kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopalvelut
- kuntalaisten ja muiden asiakkaiden osallistumisen mahdollisuuksien tukeminen ja yhteisöllisyyttä vahvistavan toimintakulttuurin kehittäminen
- yhteistyö Varsinais-Suomen hyvinvointialueen, yhdistysten, järjestöjen ja muiden toimijoiden kanssa

Mittarit

- kyselyt ja muulla tavoin koottava tieto / valtaosa palvelujen käyttäjistä kokee osallistumisen mahdollisuudet hyvinä ja toimintakulttuurin myönteisenä, arvosana nouseva (asteikko 1-5)

Painopiste 3: Henkilöstön hyvinvointi

Tavoite Henkilöstön hyvinvoinnin ja työssä kehittymisen tukeminen

Keskeiset toimenpiteet

- hyvinvointia ja yhteistyötä tukevan toimintakulttuurin ylläpitäminen ja kehittäminen
- koulutukseen osallistumisen ja työssä kehittymisen tukeminen
- riittävien henkilöstöresurssien turvaaminen

Mittarit

- kunnan henkilöstöhallinnon toteuttamat työhyvinvointikyselyt ja toteutunut koulutukseen osallistuminen, kunnan henkilöstökertomukseen koottavat tiedot / hyvinvoinnin ja koulutukseen osallistumisen mahdollisuuksien kehitys myönteinen

Painopiste 4: Kestävä kehitys (ekologinen, kulttuurinen, sosiaalinen, taloudellinen)

Tavoite Kestävän kehityksen huomioiminen palvelujen järjestämisessä

Keskeiset toimenpiteet

- luonnonvarojen tarkoituksenmukaisen käytön, kierrätyksen ja luonnon monimuotoisuuden edistäminen kasvatuksessa, opetuksessa ja toiminnassa

- kulttuurisen monimuotoisuuden ja sosiaalisen oikeudenmukaisuuden tukeminen
- palvelu- ja henkilöstörakenteen suunnitelmallinen kehittäminen, toiminnan taloudellisuuden huomioiminen ja tulevaisuuden toimintaedellytyksistä huolehtiminen

Mittarit

- kestävää kehitystä tukevat toimenpiteet / kuvaus toteutetuista toimenpiteistä, toiminta kehittynyt suhteessa aiempaan
- kulttuurisen monimuotoisuuden ja sosiaalisen oikeudenmukaisuuden edistämiseksi tehdyt toimenpiteet / kuvaus toteutetuista toimenpiteistä, toiminta kehittynyt suhteessa aiempaan
- perusteltu, palvelujen järjestämistä tukeva talousarvio- ja taloussuunnitelmavalmistelu, talousarvion toteutuminen / kustannusten kehitys maltillinen

Strategian valmisteluun osallistuneet

Sivistyslautakunta
Yhteisöllisyyslautakunta
Auranmaan opiston johtokunta
Nuorisovaltuusto
Vanhus- ja vammaisneuvosto
Lapsi- ja perheneuvosto
Kylien neuvottelukunta
Perusopetuksen koulujen oppilaskuntien hallitukset
Elisenvaaran lukion opiskelijakunnan hallitus
Kuntalaiset
Sivistystoimen johtoryhmä
Perusopetuksen ja lukiokoulutuksen rehtorit
Sivistystoimen henkilöstö

Kuva, sivu 3: Mika Rantala, Elisenvaaran yhtenäiskoulu / Pöytyän kunnan kuvapankki
Kuva, sivu 4: Timo Kesti, Kyrön kirjasto / Pöytyän kunnan kuvapankki
Kuva, sivu 7: Saana Koivisto, Maisema Pöytyällä / Pöytyän kunnan kuvapankki

